

องค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

เรื่อง การลดต้นทุนการผลิตข้าว

เกษตรกรเจ้าขององค์ความรู้

นายบุญมี เยสูงเนิน

เกิดวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๐ หมายเลขบัตรประชาชน ๕-๓๑๑๐-๐๐๐๘๒-๘๗-๑

ที่อยู่บ้านเลขที่ ๑๓/๕ หมู่ที่ ๖ ตำบลธนู อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โทรศัพท์ -



ความเป็นมา

เนื่องจากเป็นเกษตรกรที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอโดยจะเข้าร่วมการอบรมพัฒนาความรู้จากหน่วยงานต่างๆอย่างสม่ำเสมอติดตามข่าวสาร รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์เพื่อการเกษตรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกรหัวก้าวหน้า ในการผลิตข้าวทั้งด้านการผลิตและการตลาด ปัญหาอุปสรรคในการผลิตข้าวในแต่ละปีการผลิตแล้วนำมาปรับเปลี่ยนเพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว

องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และงานที่ภาคภูมิใจ

เป็นเกษตรกรผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ การเกษตรดำเนินชีวิตและการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนใฝ่หาความรู้วิทยาการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองอย่างสม่ำเสมอจากทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการปลูกข้าว สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ

องค์ความรู้ที่ใช้

การเตรียมดิน การเตรียมดินเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากต้องมีการบำรุงดินอยู่เสมอ หลังการเก็บเกี่ยวข้าวมีไถกลบตอซังหว่านพืชตระกูลถั่วเช่นถั่วเขียว ถั่วพุ่ม เป็นต้นและไถกลบก่อนทำการเพาะปลูกข้าว ไถเตรียมดิน ๒ ครั้งเพื่อกำจัดวัชพืช

การเตรียมพันธุ์การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว จะใช้วิธีเก็บพันธุ์ของตนเองเป็นหลักโดยคัดเลือกแปลงที่มีความสมบูรณ์มีการตัดพันธุ์ปนโดยวิธีการจัดพันธุ์ปนได้รับความรู้จากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การใส่ปุ๋ยการผลิตปุ๋ยใช้เอง ทั้งปุ๋ยอินทรีย์จากเศษพืช และปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

การปฏิบัติดูแลรักษาการปฏิบัติดูแลรักษาใช้หลักการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมกันเองมีการใช้ไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคข้าวซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้จากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การกำจัดวัชพืช การกำจัดวัชพืชใช้วิธีการเตรียมดินที่ดีและการควบคุมระดับน้ำให้ได้และมีการตัดหญ้ารอบแปลงนาอยู่เสมอเพื่อไม่ให้เป็นที่อาศัยของแมลงศัตรูข้าว

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช เน้นการป้องกันศัตรูพืชมากกว่าสำหรับการกำจัดใช้วิธีธรรมชาติควบคุมกันเองไม่ใช่สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช

การเก็บเกี่ยวการเก็บเกี่ยวจะเก็บเกี่ยวในระยะปล้องปรังตามหลักวิชาการโดยใช้ลวดเกี่ยวที่มีการจ้งในพื้นที่เนื่องจากมีปัญหาด้านแรงงานและการจัดการที่สะดวกมากกว่า

วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว นำข้าวที่เก็บเกี่ยวแล้วตากให้แห้งสนิทแบ่งส่วนเพื่อเก็บไว้รับประทานในครัวเรือนที่เหลือเก็บไว้เพื่อจำหน่ายโดยมีการบรรจุถุงไว้ให้ยุ่งฉางป้องกันแมลง นกหนูเข้าทำความเสียหายให้ผลผลิตข้าว

เทคนิค/เคล็ดลับ ทำนาด้วยความสุขทำไร่บ้างชาตุนบ้าง แต่ต้องตั้งมั่นพัฒนาตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

พื้นที่เหมาะกับการทำการเกษตรและมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ปัจจัยอุปสรรคยังขาดความรู้ ความชำนาญบางอย่างต้องมีการทดสอบปฏิบัติอยู่ ความกล้า และความมีเหตุผล เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร การจะทำอะไรต้องคำนึงถึงเหตุและผลว่ามีความเป็นไปได้หรือไม่

แนวคิดในการทำงาน

มีความขยัน พึ่งตนเองหากมีโอกาสหรือช่องทางที่จะทำให้มีรายได้ควรใช้โอกาสและช่องทางนั้นหารายได้ อย่าปล่อยให้โอกาสและช่วงเวลานั้นหลุดมือไป

หลักคิดในการประกอบอาชีพเกษตร

การผลิตข้าวต้องผลิตให้ได้มาตรฐาน และลดต้นทุนการผลิต ต้องมีความมุ่งมั่นช่างสังเกต สนใจ หาความรู้ และยอมรับความคิดของคนอื่น รู้จักการปรับตัว และกล้าตัดสินใจ

รูปภาพประกอบ



ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

ชื่อ เตนณา ชาญพรมราช ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
สำนักงานเกษตรอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วัน เดือน ปี ที่ถอดองค์ความรู้ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

องค์ความรู้ของเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

เรื่อง การลดต้นทุนการผลิตข้าว



เกษตรกรเจ้าขององค์ความรู้

นางทองดี สีบงัด

เกิดวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ หมายเลขบัตรประชาชน ๓-๑๔๑๔-๐๐๐๙๒-๗๓-๐

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลธนู อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โทร -

ความเป็นมา

เป็นเกษตรกรผู้นำที่ดำเนินชีวิต และทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนใฝ่หาความรู้วิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ในส่วนของการประกอบอาชีพ การเกษตรหลังจากที่ได้ยึดอาชีพการทำนา ได้เริ่มสังเกตถึงการทำนาที่ผ่านมาเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง จึงมีแนวคิดว่าหาแนวทางการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน เนื่องจากดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สาเหตุหลักมาจากการใช้สารเคมีในการปลูกข้าวมาเป็นระยะเวลานานโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตเองในการปรับปรุงบำรุงดิน ประกอบกับได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการดูงาน การปรึกษาเจ้าหน้าที่ และทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง จนทำให้ค้นพบแนวทางในการจัดการแปลงนาข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการสะสมประสบการณ์มานาน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพการเกษตร และจากทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการปลูกข้าว สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร และผู้สนใจ

องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และงานที่ภาคภูมิใจ

เป็นเกษตรกรผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ การเกษตรดำเนินชีวิตและทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนใฝ่หาความรู้วิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองอย่างสม่ำเสมอจากทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการปลูกข้าว สามารถถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ

องค์ความรู้ที่ใช้

การเตรียมดิน การเตรียมดินเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากต้องมีการบำรุงดินอยู่เสมอ หลังการเก็บเกี่ยวข้าว มีไถกลบตอซังหว่านพืชตระกูลถั่วเช่นถั่วเขียว ถั่วพุ่ม เป็นต้นและไถกลบก่อนทำการเพาะปลูกข้าว ไถเตรียมดิน ๒ ครั้งเพื่อกำจัดวัชพืช

การเตรียมพันธุ์การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว จะใช้วิธีเก็บพันธุ์ของตนเองเป็นหลักโดยคัดเลือกแปลงที่มีความสมบูรณ์มีการตัดพันธุ์ปนโดยวิธีการจัดพันธุ์ปนได้รับความรู้จากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การใส่ปุ๋ยการผลิตปุ๋ยใช้เอง ทั้งปุ๋ยอินทรีย์จากเศษพืช และปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ

การปฏิบัติดูแลรักษาการปฏิบัติดูแลรักษาใช้หลักการผลิตข้าวปลอดภัยจากสารพิษใช้ศัตรูธรรมชาติ ควบคุมกันเองมีการใช้ไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคข้าวซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้จากนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การกำจัดวัชพืช การกำจัดวัชพืชใช้วิธีการเตรียมดินที่ดีและการควบคุมระดับน้ำให้ได้และมีการตัดหญ้ารอบแปลงนาอยู่เสมอเพื่อไม่ให้เป็นที่อาศัยของแมลงศัตรูข้าว

การป้องกันกำจัดศัตรูพืช เน้นการป้องกันศัตรูพืชมากกว่าสำหรับการกำจัดใช้วิธีธรรมชาติควบคุมกันเองไม่ใช่สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช

การเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวจะเก็บเกี่ยวในระยะพลับพริงตามหลักวิชาการโดยใช้ดเกี้ยวที่มีการจ้างในพื้นที่เนื่องจากมีปัญหาด้านแรงงานและการจัดการที่สะดวกมากกว่า

วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว นำข้าวที่เก็บเกี่ยวแล้วตากให้แห้งสนิทแบ่งส่วนเพื่อเก็บไว้รับประทานในครัวเรือนที่เหลือเก็บไว้เพื่อจำหน่ายโดยมีการบรรจุถุงไว้ให้ยุ่งฉางป้องกันแมลง นกหนูเข้าทำความเสียหายให้ผลผลิตข้าว

เทคนิค/เคล็ดลับ ทำนาด้วยความสุขกำไรบ้างขาดทุนบ้าง แต่ต้องตั้งมั่นพัฒนาตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

พื้นที่เหมาะกับการทำการเกษตรและมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ปัจจัยอุปสรรคยังขาดความรู้ความชำนาญบางอย่างต้องมีการทดสอบปฏิบัติอยู่ ความกล้า และความมีเหตุผล เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

แนวคิดในการทำงาน

มีความขยัน พึ่งตนเองหากมีโอกาสหรือช่องทางที่จะทำให้มีรายได้ควรใช้โอกาสและช่องทางนั้นหารายได้ อย่าปล่อยให้โอกาสและช่วงเวลานั้นหลุดมือไป

หลักคิดในการประกอบอาชีพเกษตร

มุ่งเน้นการดำเนินชีวิต และการทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในสภาวะราคาข้าวตกต่ำและไม่สามารปรับเปลี่ยพื้นที่มาปลูกพืชชนิดอื่นได้ โดยอาศัยแรงงานภายในครัวเรือนเพื่อลดต้นทุนค่าจ้างแรงงาน มีความภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม เมื่อประสบปัญหาจะใช้สติในการแก้ไข และนำประสบการณ์มาวางแผนเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

รูปภาพประกอบ



ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

ชื่อ เต็นนภา ชาญพรมราช ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
สำนักงานเกษตรอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัน เดือน ปี ที่ถอดองค์ความรู้ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙